

Skräpet även statens ansvar

BOHUSKUSTEN Varje år flyter hundratals ton skräp i land på stränderna utefter Bohuskusten. Kustkommunerna har inte resurser att ta hand om allt. Skräpet i havet är ett globalt problem som vi måste hjälpas åt att lösa, skriver politiker från elva kustkommuner.

Redan 1970 vittnade Thor Heyerdahl om att han sett stora mängder plast flyta omkring i havet. Sedan dess har mängderna mångdubblats och plastskräp i havet bedöms i dag vara ett av de allra största hoten mot havsmiljön. Varje år flyter 8 000 kubikmeter skräp i land på stränderna utefter Bohuskusten. Det innebär en kubikmeter i timmen, dygnet runt, året runt.

Större delen av skräpet flyter hit från andra länder. Trots att det enligt flera internationella havskonventioner är förbjudet att dumpa avfall till havs sker detta fortfarande, ibland medvetet, ibland av misstag. En stor del av skräpet på stränderna blir liggande och orsakar skador på miljön, både i havet och på land. Plast bryts inte ner. Med tiden finfördeas den och halterna av mikroskopiska plastpartiklar ökar stadigt i plankton och andra vattenlevande organismer. Skräpiga stränder bidrar till problemet med mikroplast eftersom kombinationen värme, solljus, vind och vågor skyndar på nötningsprocessen.

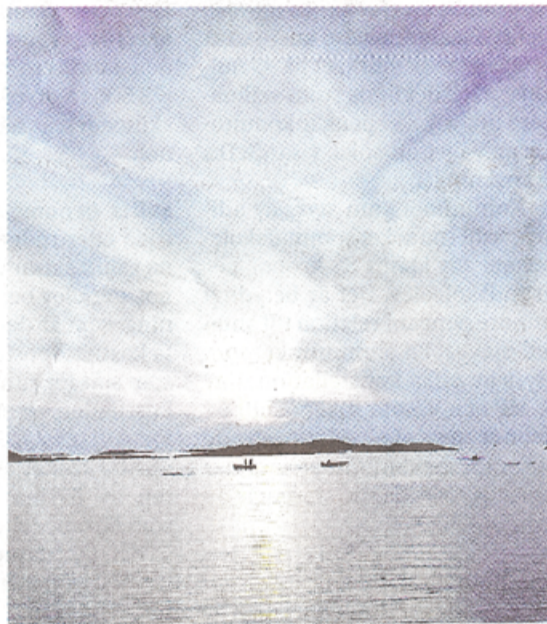
Om en oljetanker går på grund och släpper ut olja ersätter staten kustkommunerna för deras saneringskostnader, men när det gäller ilandflutet skräp ser regelverket annorlunda ut. Här är det kommunerna ensamma som måste bära kostnaderna för städningen. Det beror på att lagstiftningen skrevs på sjuttioalet – långt innan man kunde ana att marint skräp skulle bli ett problem av sådan omfattning.

”

Vi kräver att staten tar sin del av ansvaret och avsätter resurser.

En del av skräpet är förstås sådant som besökare och boende lämnar kvar, men så mycket som 80 procent förs hit med strömmar. Havet känner inga landgränser eller nationella gränser och skräpet är därmed ett globalt problem. De dominerande havsströmmarna från Nordsjön gör att Bohuskusten får ta emot mer skräp än andra utsatta kuststräckor. Den bohuslänska skärgården med sina klippor och skär gör att insamlingen av skräpet är betydligt mer komplicerad än längs stränderna på till exempel danska västkusten.

Varken kommunerna, regionen eller Länsstyrelsen har resurser att ensamma bära hela kostnaden

Varken kommunerna, regionen eller Länsstyrelsen har resurser att bära hela kostnaden för städningen av stränderna, skriver politiker från elva kommuner i Bohuslän. FOTO: KARIN MALMHAV

för städningen. Regering och riksdag har beslutat om miljömål och skötselplaner för kustnära naturområden, men det statliga anslaget är alldeles för lågt för att räcka till skötsel av naturreservat och omhändertagande av ilandflutet marint avfall. Inte ens i naturreservaten tas det ilandflutna plastavfallet om hand! Länsstyrelsen, som har skötselansvaret, säger sig sakna pengar till det. Vi kräver därför medfinansiering från staten för att klara av den praktiska hanteringen av skräpet som flyter in från havet.

Den bohuslänska skärgården är unik med sin speciella natur och sina stora kulturella värden. Här finns inte mindre än 145 naturreservat och ett 40-tal Natura 2000-områden. Bohuslän är också ett av de fem områden i Sverige som anses ha störst potential som turistmagnet och Tillväxtverket har som mål att besöksnäringen ska fördubblas till år 2020.

Hur skall naturturismen kunna utvecklas, eller ens överleva, om stränder och klippskrevor är fulla med ilandflutet skräp?

Vi är trötta på statens nonchalans när det gäller resurser till Bohuslän viktiga råvara – naturen, kusten och skärgården. Ska vi locka fler internationella besökare till Bohuslän, leva upp till våra miljömål och ambitionen om en ren och vacker na-

tur måste vi hjälpas åt (kommun, region och stat). Vi har under många år sökt dialog med den statliga nivån kring natur och miljövård samt "strandstädning", men utan att få gehör för våra idéer och förslag till långsiktiga lösningar av miljön – och finansieringsfrågan.

Vi har erhållit projektmedel, till exempel projekt Attraktiv kust och Ren Kust, vilket har varit och är ett betydelsefullt tillskott i miljöarbetet, men det krävs en långsiktig medfinansiering i form av anslag.

Vi kräver samverkan med staten för att hantera ilandflutet marint avfall där staten deltar och medfinansierar, vi har inom vårt regionala arbete tagit fram idéer. Detta är viktigt för havsmiljön, det öppna landskapet och för friluftslivet, men även för att matcha Tillväxtverkets satsning på naturturism i Bohuslän.

Kommunerna kan ta ansvar för att organisera omhändertagandet av det ilandflutna skräpet, men inte rimligtvis ansvara för hela kostnaden. Det är ett problem liksom oljepåslag som inte orsakas av varken besökare eller kommunmedlemmar. Informationsinsatser på nationell nivå och internationell nivå är viktigt, men det löser inte dagens problem på kort sikt. Vi måste arbeta parallellt med att lösa de långsiktiga havsmiljöhoten, men även med de mer kortsiktiga, som en kontinuerlig "strandstädning". Bohuslän är en nationell tillgång med sin unika natur och en viktig tillväxtfaktor inom turistnäringen.

Vi kräver att staten tar sin del av ansvaret och avsätter resurser till skötsel och vård av skyddade områden, enligt fastställda skötselplaner inklusive "strandstädning".

Vi vill ha ett gemensamt ansvar och ett långsiktigt samarbete kring skötsel och vård av vår natur, kust och skärgård i Bohuslän. När det gäller andra nationella problem har staten och kommunerna ett delat ansvar. Staten är till exempel med och bekostar kalkningen av försurade sjöar och städningen utefter motorvägar. Det är inte rimligt att kustkommunernas skattebetalare i Bohuslän ensamma, ska behöva bära kostnaden för det globala problemet som marint skräp orsakar i vår region.

Kommunstyrelsens ordförande respektive oppositionsråd:

ANDERS HOLMENSKÖLD, MIGUEL ODHNER,

Kungälv kommun; **MATS KARLSSON, LARS**

BJÖRNELD Lysekils kommun; **ÅSA KARLSSON, ANN-**

SOFIE ALM, Munkedals kommun; **LARS-ÅKE GUS-**

TAVSSON, KERSTIN GADDE, Orust kommun; **SOFIA**

WESTERGREN, BO PETERSSON, Stenungssunds

kommun; **RONNIE BRORSSON, PETER DAFTERYD,**

Strömstads kommun; **MATS ABRAHAMSSON, BRITT**

WALL, Sotenäs kommun; **CLAS-ÅKE SÖRKVIST, EVA**

LOTT ANDERSSON, Tanums kommun; **MARTIN**

JOHANSEN, BENNY ANDERSSON, Tjörns kommun;

HENRIK SUNDSTRÖM, INGEMAR SAMUELSSON,

Uddevalle kommun; **ARNE LERNHAG, ROLF**

EDVARDSSON, Öckerö kommun